

نوژدار : هەلبژاردنى گۆرانى ئەمان دكتور بە رېكەوت بوو

نوژدار محەممەد تاھىر پەيكەكە لە ھونەرمەندە لار و سەركەوتووەكانى دەقەرى دەھۆك و بەو ھونەرە رسەن و پىشكەوتووخوازى كە پىشكەشى دەكات خزمەتپىكى ديارى بە ھونەرى كوردى گياننوو لە ھەمان كاتدا توانيويەتى جەماوەرىكى زۆر بۆ خۆى پەيدا بكات، بەم داويەش گۆرانىيەكى ھونەرمەندى مەزن (حەسەن زىرەك) ى بەشىيازىكى نوي و مۆدېرن داھەش و پىشكەش كەردووە كە بە پەيكەك لە گۆرانىيە سەركەوتووەكانى دادەنرێت، نوژدار لە پێوندىيەكنا بەم شىوێە وەلامى پرسىارەكانى گۆرانى دايمووە.

* بە لە گۆرانى (ئەمان دكتور) ەو دەست پىكەين، هەلبژاردنى ئەم گۆرانىيە چۆن بوو؟

- ئەوى راستى يىت بە رېكەوت بوو، شەويكىيان ھۆزانفەن ھەوار بەدرخان ئاكرەيسى ميوانم بوو، لەخۆيەو ئەو گۆرانىيەى دەوت كە گويم لىبوو زۆر بە دلم بوو و وتم: دووبارە بىلى ئەو بوو چەندىن جار پىشم دووبارە كەردووە، لەكۆتايىيدا پىتم وت ئەو گۆرانىيەم بۆ يىنە كارى لەسەر دەكەم، چونكە زۆر خۆشە دواى ماويەك كارمان لەسەر كرد، كۆيلەى سىيەمى گۆرانىيەكەش ھەوار خۆى زيادى كەردوو و ھونەرمەندى نەمر حەسەن زىرەك تەنيا دوو كۆيلەى وتوو و دواتریش لە شارى ئىستانبول تۆمارمان كرد.

* پىشتر نىيازى ئەوت ھەبوو بە زاراوى سۆرانى گۆرانىيەك بلى؟

- نەك تەنيا نىيازم بوو، بەلكو زۆرىش بە دواى گۆرانىيەكى فۆلكلورىدا دەگەرام بۆ ئەو بە جۆرنك پىشكەشى بكەم كە رەسەنايەتى خۆى لە دەست نەدات و سوياس بۆ خوا سەركەوتوو بووم، جگە لەم گۆرانىيە گۆرانى (چاوكال) يشم لەم بەرھەمە نوێيەدا ھەيە كە تىكستى ھەوار بەدرخانە.

* بۆچى سالانە بەرھەمى نوێت نىيە؟

- لەوانەيە ھەزم كرد يىت بەر لە ئىستا گۆرانىيەك يان بەرھەمىك دايمزىتم، بەلام لە بەرھەمەو دوور بوو، چونكە بەرھەمىكى ھونەرى بىركەدەويەكى زۆرى دەوى لە ھەمان كاتدا ھەلبژاردنى بۆ نمونە (۱۰) گۆرانى سەركەوتوو زۆر زەحمەتە بتوانى خەلك رازى بكەى، ھەروەھا من ھەميشە

سىاسەتى چۆنايەتى پەيرەو دەكەم نەك چەندايەتى، ھونەرمەند لە سالىكدا كلىيىكى ھەيىت باشتەرە لە سىدييەكى يىسەر ووبەر و سەنگىكى ئەوتۆى نەيىت شاينەى باسكردن يىت، ئەو كەسە ھونەرمەندە كە شتىك پىشكەش بە خەلك بكات كە تىنوويەتى بشكىنەت نەك سالانە بەرھەمىك بلاو بكاتەووە.

* ئەم شىوازە بۆ ھەموو ھونەرمەندان وايە؟

- نەخپەر ھەر ھونەرمەندىك بەشىوێەكى تايبەت بىر دەكاتەووە، ھەيە دەپەوى تەنيا لەسەر شاشە دەرکەوت و شاشە پىر بكاتەووە، من ھەزم دەكەم ھەر كارىك پىشكەش بكەم جياواز يىت، با سالانە تەنيا يەك گۆرانىيشم ھەيىت، بەلام دەنگ و سەداى ئەو گۆرانىيە سالىك بەر دەوام يىت، نەك ۱۰-۱۲ گۆرانى پىشكەش بكەم و تەمەنيان مانگىك يىت و خۆتان دەزانن ئىستا خەلك ھەموو شتىكى پىج قبول نىيە و كارى باش و خراپ جيا دەكاتەووە.

* سەرەراى بوونى موزىكۆرن و داھەشكارى بە توانا، بەلام وەك تىيىنى دەكرى زۆرىيە ھونەرمەندانى دەقەرى بادينان پشت بە خۆيان دەبەستەن لە ئاوازەكانيان، ھۆكارى ئەمە بۆچى دەگەرپتەو؟

- لىنەرە دەمەوى باسى ئەلبومەكەى خۆم بكەم كە گشت ئاوازەكانى خۆمە، زۆر جارى تریش ئەم قسەيەم كەردوو (ئەگەر مەزۇف بۆ خۆى بەرگدروو يىت، دەزانىت چ جلوبەرگىك بۆ خۆى بدوورنىت) ئاوازەدانانىش بۆ ھونەرمەند بە ھەمان شىوێە، لە دەوك ئاوازەدانەرى زۆر بە توانامان ھەيە لەگەل رېژم بۆيان، بەلام ئاوازی ھىچيانم

بەكار نەھيئا، چونكە دەزانم مەوداى دەنگم چەندە و لە چ مەقامىكدا سەركەوتوو دەبم و دەزانم ئەو بە مەبەستەم بىگەيەنم بە چ رىگە و شىوازىك دەيگەيەنم، پىويستە ئاوازەدانەر شارەزا يىت لە مەقامات و زانستى مۇسقىا، زۆر جار ھەزم كەردوو ئاوازی كەسانى تر بەكاربەيتم، بەلام ئەو ئاوازم نەدۆزىووەتەو كە لەگەلما بگونجىت، ئەگەر شتىكم دۆزىيەو گونجاو يىت، ئەوكات ئاسايە بەكارى دەھيتم، وەك چۆن من ئاوازم بۆ زۆر كەس داناو.

* بە ئەكادىمى بوونى مۇسقىا لەم بارەدا چ رۆلئىكى ھەيە؟

- يىگومان رۆلى ھەيە، سەبارەت بە ئەكادىمى بوونى مۇسقىا لە شارى دەھۆك دەتوانم بلىم دواى دامەزراندنى پەيمانگاي ھونەرە جوانەكان گۆرانى و مۇسقىا لەم شارە پىشكەوتنىكى بەرچاوى بەخۆيەو بىنيو و كادرنكى زۆرى ھونەرى پىگەياندوو، زۆر ھونەرمەنديش لەو پەيمانگايە دەرکەوتوون ناويانگيان دەرکەردوو، ھەروەھا ئىستا لە ھەموو بارەكانى ژياندا خەلك روو ئەكادىمىيەت ھەنگاو دەنيت بەجۆرنك خەلك پىويە ھىچ شتىك بەي زانست كامل نىيە، بۆ نمونە كەسبىك خوا بەھرى دەنگخۆشى پىداو ئەگەر بەشىوێەكى زانستى ئەو بەھرىە بەكار نەھيىت، ھەرچەند پىشكەوت ناتوانى سوودى لى وەربرگرت و دووبارە دەگەرپتەو خالى يەكەم، بەلام ئەگەر بەشىوێەكى ئەكادىمى يىتە نىو بارەكە ئەوا قۇناغ بە قۇناغ پىش دەكەوت تە دەگاتە لوتكە، بۆيە ھونەر ئەگەر بەشىوێەكى ئەكادىمى يىت، ئەوا تەمەنى ئەو ھونەرە درپۆتر

* كەواتە پۈيۈستە ھەر ھونەرمەندىك سەنگ و پىنگى خۇى بزانىت؟

- بەلى، ئەمە راستە ھەرچەندە لەۋانئەيە ئەو كەسە چەند بوارىك تاقي بىكائەتە، و لە كۆتايىدا دەزانىت سەنگى خۇى چەندە و ئىعتىرافىش بەمە دەكات و دەزانىت لە چ جۆر و ستايلىكى گۇرانى و تندا سەر كەوتوۋە لەسەرى پىرات.

* ئىستا چى نوپت ھەيە؟

- ئىستا لە قۇناغى كۆكردنەۋە و ھەلبۇزاردى چەند تىكسىتىك كە نىكەى ۱۰ تىكسىت دەيىت و بە ھىچ شىۋەيەك ناۋازم بۇيان دانەناۋە، چونكە ھەلبۇزاردى گۇرانىيەكە خۇى كارىكى ئاسان نىيە و تا ئىستا نىكەى پىنج گۇرانىم ھەلبۇزاردوۋە و بە نىازم لە بەرھەمى داھاتووشدا گۇرانى بەشىۋەزى سۇرانى بلىم.

و دەتوانىت بە خەلكىكى بناسىنىت و پىيان بلىت كە ئەمەش ھونەرى ئىمەيە لەبەر ئەۋەى بەشى زۇريان لەسەر بنەمايەكى زانستى كارى ھونەرى دەكەن، چونكە مۇسىقا زمانە و ھونەرمەندى مىللى رەنگە بە شىۋەيەكى زانستى نەزانىت مۇسىقا چىيە و ئەۋەى گىرنگە بەلايەۋە تەنيا وتنى گۇرانىيەكەيە و ئەگەر كەسىك لە دەرەۋە يىت، لەبەر ئەۋەى لە زمانى مۇسىقا و نۆتە شارەزايى نىيە نازانىت دەرەبارى زانستى مۇسىقا گىتوگۇى لە گەلدا

بكات، سەبارەت بە وتنى گۇرانى لە ھەر شوئىتك پۈيۈستە ئەم دياردەيش ھەيىت، چونكە ھەر شوئىتك ھونەرمەندى خۇى دەۋى، ھونەرمەندى مىللى، زەماۋەند، كۇنسىرت ھەيە، ھەرۋەھا كەسائىكى نا ھونەرمەندىش ھەن كە تەنىسا گۇرانى دەللىن، لە ھەمان كاتدا كەسانى ھونەرمەند ھەن كە بە راستى ھونەرمەندەن.

دەيىت، بەپىچەۋانەۋە ھەر گۇرانىيەك بىچ زانست بىت بىچ بناغەيەكى پتەۋە و تەمەنى كورت دەيىت، لىسەرەۋە دوتانم بلىم پىشكەوتنى ھونەر لە دەفەرى بادىنان ھۆكارەكى بۇ ئەۋە دەگەر پتەۋە كە ھەندىك لە لاۋەكانمان گىرنگى بەو بوارە دەدەن.

* لە كۆتايى نەۋەدەكانى سەدەى راپردوۋ نەۋەيەكى ھونەرمەندان لە دەفەرى بادىنان لە دايكوبون ئەگەر بۇشايبەكى ھونەرى ھەبوۋىت پىيان كىردەۋە، پىتۋايە نەۋەى داھاتوۋى ھونەرمەندان دەتوان ئەۋ بۇشايبەكى كە دوست دەيىت ۋەك پۈيۈست پىر بىكەنەۋە؟

- ۋەك چۇن ئىمە پەيامى ھونەرىمان لە ھونەرمەدانى پىش خۇمان بە ئەمانتەۋە ۋەرگرت و گەيانەد، ھىوادارم نەۋەى دۋاي ئىمەش دىن بە ھەمان شىۋە ئەۋ ئەركە بە ئەمانتەۋە ۋەرىگىر و ئەم پەيامە بە پىرۋۇزى بە خەلكى بگەيەن، بەلام ناتوانم پىشېنى ئەۋە بىكەم كە پەيامەكە ۋەك خۇى دەكات، چونكە ژيان ھەمىشە لە ۋەرچەرخاندايە و لەۋانئەيە ھەندىكبان يىنە پىشەۋە باشتر لە ئىمە پەيامەكە بگەيەن.

* لە زۇرىەى ۋلاتان فىستىقالى ھونەرى ئەنجام دەدەرت، ئەنجامدانى ئەم جۆرە فىستىقالانە لە كوردستان تا چەند گىرنگە؟

- بىگومان سازدانى فىستىقالى ھونەرى زۇر گىرنگە بۇ ئەۋەى بتوانىن ھونەرى خۇمان نىشانى جىھان بدىن، بەلام بەداخەۋە ئىمە ھۆكارەكانى ئەنجامدانى فىستىقالمان نىيە، بۇ نمونە ئىمە لە شارى دھۆك ھۆلكىمان نىيە شوئىتى دە ھەزار كەسى ھەيىت بۇ سازكردنى فىستىقالى ھونەرى، بۇيە بەر لە سازدانى فىستىقال پۈيۈستە ھۆكارە پۈيۈستەكانمان ھەيىت، بەشىۋەيەكى گىشتى سازكردنى فىستىقال زۇر گىرنگە.

* لە زۇرىەى ۋلاتان ھونەر بوۋتە بازىرگانى، ئايا ئىمە لە كوردستان ھەنگارى لەو جۆرەمان پىرۋە كە ھونەرمەند بتوانىت بە ھونەرەكەى بۇسۋى ژيانى پەيدا بىكات؟

- دەتوانم بلىم ھەنگاۋى لەو جۆرە تراۋە كە ھونەر بىيىتە ھۆكارى پەيداكردنى بۇسۋى ژيانى ھونەرمەند، بەلام نەكەبىشتۆتە ئەۋ ئاستەى ھونەر ھونەرمەند بەخىۋ بىكات، واتە دەيىتە ھۆى بەرپۈۋەردى ھەندىك لە كارەكانى.

* ھەندىك كەس پىيانۋايە ناكى ھونەرمەند لە ھەر شوئىن و كاتىك گۇرانى بلىت ۋەك ئاھەنگى تايبەت، راي تۇ سەبارەت بەمە چىيە؟

- منىش لە گەل ئەۋ رايەم كە نايى ھونەرمەند لە ھەموو شوئىتك گۇرانى بلىم، چونكە ھەر ھونەرمەندىك شوئىن و سەنگى خۇى ھەيە، رىزم ھەيە بۇ ئەۋ ھونەرمەندانى لە زەماۋەندەكان گۇرانى دەللىن، چونكە ئەم دياردەيە لە ھەموو شوئىتك ھەيە، ھەرۋەھا ھونەرمەند ھەن كە سىدى بلاۋ دەكەنەۋە و بەشىۋەيەكى ئەكادىمى گۇرانى دەللىن بەجۆرىك كە مرۇف شانازىيان پىۋە دەكات

زانكۆي ھارفاردى ئەمەرىكى رېژىر لە بەھمەن قوبادى دەگرېت

دەفرن» لە رۆژى ۱۵ى ئەپرېل، فىلمى «كەس لە پشیلە ئىرانىيەكان خەبەرى نىيە» لە رۆژى ۱۶ى ئەپرېل، فىلمى سىنەمايى «كانتېك بۇ مەستى ئەسپەكان» لە رۆژى ۱۷ى ئەپرېل و ھەرھەدا فىلمى سىنەمايى «نىو مانگ» لە رۆژى ۱۸ى ئەپرېل نامايىش دەگرېت. «ئەرشىفى فىلمى ھاروارد» HFA كۆمەلەھەكە كە ھەولەدەت، بە بانگھېشتىكردن لە سىنەماكارە گەورەكان لە سەرتاسەرى دىنيا و بەرپۇبەردى دانىشتنى و ناخوتن سەبارەت بە بەرھەمى ئەم سىنەماكارانە، دانوستان لە نيوان ئەوان و قوتايان، مامۇستايانى زانكۆ و فېرخوازانى ھونەر پىكىنىيەت و ھەرھەدا رېژيان لىبگرېت، بەھمەن قوبادىش لە رېپورەسى رېژىلنەنەى زانكۆي ھارفارددا نامادەدەيەت.

زانكۆي ھارفارد لە بۇستۆنى ئەمەرىكا بە نامايىشى ۵ فىلمى سىنەمايى لە بەھمەن قوبادى، لە بەرنامەيەكى بىرئانيندا رېژىر تايبەت لەم سىنەماكارە كوردە دەگرېت. رىكخراوى «ئەرشىفى فىلمى ھاروارد» سەر بە زانكۆي ھارفارد لە شارى بۇستۆن پىتتەختى ويلايەتى ماساچۇسېتى ئەمەرىكا، بە نامايىشى ۵ فىلمى سىنەمايى لە بەھمەن قوبادى لە بەرنامەيەكى بىرئانيندا رېژىر لەم سىنەماكارە كوردە دەگرېت.

لەم بىرئانينەدا كە لە لايەن رىكخراوى «ئەرشىفى فىلمى ھاروارد» Harward Film Archive لە زانكۆي ھارفارد بەرپۇدەدەجېت، فىلمى سىنەمايى «گۇرانىيەكانى ولىسى دايكەم» و فىلمى سىنەمايى «كىسەلەكانىش

شىرىھان خۇي بە يە مليۇن دۆلار نافرۇشىت

خانمە ئەكتەرى مىسىرى شىرىھان ئەو ھەوالانەى رەت كوردەو گوايە بە نىازە چىرۆكى ژيانى خۇي بە برى يەك مليۇن دۆلار بفرۇشىت.

لەم بارەيەو شىرىھان بە مالىپەرى (mbc.net) ى راگەياند كەوا چىرۆكى ژيانى خۇي بە برى يەك مليۇن دۆلار نەفرۇشتىو ھە ئەو بە بىرئە زنجىرەيەكى تەلە فزىونى، چونكە تەنيا خۇي خاوەنى ئەم چىرۆكە و رازىشە بەو ى خۇي گەورە بۇى دانوا، سەبارەت بە بەشدارىكردى خۇي و (لوتلوتە) ى كچى لە خۇنىشانانەكانى مىسىرىش وتى: نامەوى زۆر باسى ئەم مەسەلەيە بەكەم، چونكە تەنيا من و كچەكەم لەوى نەبووين، بەلكو بە سەدان دايك و كچى تر بەشدار بوون لەم رووداوە مېژووويە.

نان: تۆبە جارىكى تر ئۆسكار پىشكەش بەكەم

ئەستىزەى ھۆليۇد نان ھاساواى راگەياند بىر لەو ناكاتەو جارىكى تر بەشدارى لە پىشكەشكردى ئاھەنگى ئۆسكار بەكاتەو.

ھاساواى نامازى بەر كاردانەوانە كرد كە لە دواى ئاھەنگەكە دەربارى ھەبوون و ايان لىكرد ھەست بە بىزارى بەكات، ھەرچەندە بە قەسەى خۇي پىشكەشكردى ئاھەنگەكە شان بە شانى ئەستىزەى سىنەمايى جىمس فرانكۆ تاموچىژىكى تايبەتى ھەبوو، بەلام رەخنەگران زۇر توند بوون بەرامبەرى و پىيانووبو ئىمە خراپترىن ئاھەنگى ئۆسكارمان لە مېژوودا پىشكەش كەرد، لەلايەكى تر كاردانەو ى ھەندىك لە لايەنگرانى ھاساواى واىكرد ھەندىك ھېور بىتتەو و لەرووى دەروونىيەو ە نارام بىتتەو و لەم بارەيەو وتى: ھەندىك كەس ھەبوون ھانىيان دايان و پىيان راگەياندىن كە پىشكەشكردى ئاھەنگەكە زۇر باش بوو، بۇيە منىش لىزەو سوپاسيان دەكەم.

ئەنجلىنا كتوپرانه سەردانى پەنابەرە لىبىيەكانى كرد

بە شىۋىيەكى كتوپر و بىچ ناگادار كردنەو، ئەنجلىنا جولىي ئەستىردى سىنەمايى و بالىۋىزى نىياز پاكى كۆمىيۇنى بالاي كاروبارى پەنابەران سەردانى خىۋەنگايەكى ئاوارەكانى سەر سنورى نىۋان لىبىيا و تونسى كرد.

ھەر بە گەيشتىنى ئەنجلىنا كە لەلەين پۇلىسى تونسىيەو پەسەوانى دەكرا، پەنابەران كە لە رەگەزە جىاوازەكان بوون بەخىرھاتن و سوپاسى ئەنجلىنايان كرد بۇ ئەو سەردانە، لەم سەردانەيدا ئەنجلىنا لەگەل سەربەرشىتارىنى خىۋەتگاي شووشە باسى لە بارودۇخى پەنابەران كرد و ھىۋاي خواست لە زوتىرىن كاتدا ئەم كىشەيە كۆتايى بىچ بىت و مەترسى لەسەر ژيانى پەنابەران نەمىنىت.

كچە ئەكتەرى توركى (جانسۇ دىرپە) كە رۇلى (عايشە) دەبىنىت لە زنجىرى توركى (ئىزەل) رەتىكردەو كە پىۋەندى خۇشەويستى لەگەل (كىنان ئەمر ئەزلى) اى پالەۋانى زنجىرەكە ھەيىت و وتى: ئەو تەنيا ھاۋرپىيەكى مەنە و ھىچى تر.

بەلام جانسۇ لە دىمانەيەكدا نەيشاردەو كە بە دواى ھاۋسەرىكدا دەگەرپىت كە لىكگەيشتن لەنىۋىناندا ھەيىت، لە درىژەي قسەكانىدا جانسۇ دەلى: مەن ئىستا ھىچ پىۋەندىيەكى خۇشەويستىم نىيە و پىشتىرشى شوم نەكردوۋە و پىموايە خۇشەويستى سەرەراي ئەۋەي كامەرانى بە مرۇف دەبەخىشيت، بەلام دورور نىيە ھەر خۇشەويستىش بىتتە ھۆي نەھامەتى و بىزارى، بۇيە مەن دەمەۋى لە پىۋەندىيەكى خۇشەويستى راستەقىنەدا بۇيەم، چونكە نىيەم ئەكتەر لە زۆرىيە كارەكاناندا رۇلى خۇشەويستى بەرجەستە دەكەين و زۇر جارىش ھىۋاي ئەۋە بۇ خۇمان دەخۋازىن ئەو ھەستەي بۇ كەسى بەرامبەرمان دەرى دەپرىن بىتتە شىتتىكى راستەقىنە نەك تەنيا لە كارە ھونەرىيەكاندا.

دەربارى (كىنان) يىش وتى: كىنان گەنجىكى قسۇزە و ۋەك ھاۋرپىيەك خۇشەمەۋىت نەك زىباتر و پىموايە ئەو پىر و پاگە ئدانەي كە كراۋن تەنيا پىۋەندىيان بە زنجىرە كە و ھەيە.

عايشە
بە دواى
ھاۋسەرىكدا
دەگەرپىت

هە ئسەنگاندنی گولان بۆ کارە هونەرییەکانی لەیلا فەریقی

چاودروانی خوێندنی دەنگیکە ئۆپیرالیمان لێدەکرد

هونەرمەند فەرھەنگ غەفور سەبارەت بە کارەکانی هونەرمەند لەیلا فەریقی وتی:
(لەیلا فەریقی) کە دەتوانم بڵێم ئەو خاتووئە توایووئەتی لە ئەزموونی رەسەنایەتی
دەرچۆی و هەلگری پەيامەکانی (مەریەم خان) و (نایەشەشان) و (نەسرین شێروان)
بە، هەر وەها لە دەریا پان و بەرینەکە (رەزازی) دا مەلە بکات و وەک ژنە لاوێک
هەوڵبەدات جوانیەکانی قورگی ئافەرەتی کورد بە مەرقاڵەتی بناسی، دەتوانم بڵێم
(فەریقی) سەرەتایەکی جوان و پڕ مێھرەبانی بوو، هەر وەها زەنگیکە رووناک بوو بۆ
ئافەرەتی کورد کە قۆل و قامەکانی خۆیان هەلمالێن لە کۆت و کایە کۆمەلگە
داخراودا یێنە مەیدانی هونەر و گۆرانی، هەر وەها داکوکیکارێکی بەهێز بن لە
رۆل و بزافێ ژنانی کورد، هەر لەو مێنەرهوێش تۆانی بەردەوامی بە کارەکانی
خۆی بەدات، حەزوری خۆی هەبێ لە زۆرێک لە کۆنسرێت و ئاھەنگ و کلیپ
و گۆرانی دەنگ و رەنگ، ئەویش لە چینیە دەنگیەکانی ئافەرەتان (ئالفو) کە
چینیە دەنگیکە ئافەرەتانە و هەندێ جارانیش لە چینیە دەنگیەکانی (پیاوان)
یش بە لاسایی کرەوێ هونەرمەندی گەورە کورد (تاهیر توفیق) یێتە
مەیدان، ئەوێشیان رەنگە زیاتر ئەو سەرورەریە بۆ خانەوادە (رەزازی)
دەگەر یێتەو کە هەلقولای باخچەکانی (مشکو و سیو و سەید عەلی
ئەسغەری کوردستانی)یە، تۆانی بە شێوازێکی جوان کارە هونەریەکان
ئەدا و بەرجەستە بکات، بە تاییەتی ئەگەر هەلەم نەکردی، یەکەمین
کەس بوو بەم ستاییلە جوانە لە کوردستانی عێراق، کە مەقامی
کوردی بە دەنگی ئافەرەتان بلیتەو، ئەویش یەکیە لە شاکارەکانی
(قەلبی منی) تاییەر توفیقی نەمر بوو، ئەگەر چی ئەفسوس
ئەو دەنگە نەیتوانی وەک دەنگیکە ئۆپیرالی زانستی گەشە
پێبکات، بەلام وەک ناوێک لە ناوێکانی ئافەرەتان مائەوێ هەبوو،
من سەیرم بەو دەیت دەنگیکە وەک فەریقی وەک خەرمانیکی
لەبن نەھاتووی کەشکۆلی گۆرانی و موزیک کوردی،
بۆچی دەبێ بەرەو کزی و کۆژانەو بەچی؟ چونکە من
پێموا یە ئەو هەلەمی کە بۆ (لەیلا فەریقی) ھاتە پێش،
رەنگە بۆ دەنگیێکی تری ئافەرەتی کورد نەھاتی یێتە پێش
بەوێ کە لەیلا خان لە دەروێ و لات بوو چاودروانی
خوێندنی دەنگیکە ئۆپیرالیمان لێدەکرد، خۆزیا
ئێستاش لەیلا خان بتوانی ئەو خەونەمان یێتە دی
بەوێ کە بتوانی لە ئاییندەییەکی نزیک یێتە خۆدان
بروانامە (دەنگی) ئەکادیمی و زانستی و بۆیر
لە مەیدانی گۆرانی و ناواری کوردیدا، بەتاییەت
ئەو دەنگانە وەک (فەریقی) چاودروانی
زۆر لەو زیاتری لێدەکری، دەخوێم لەیلاخان
بێتە ھاندەریکی زانستی گۆرانی و دەنگی
بەھرەمەندی ئافەرەتان لەوێسە وانە دەنگیە
جوانەکانی ئافەرەتی کورد بلیتەو بۆ ئەوێ
لە ئاییندەییەکی نزیک پێشپێکی تواناسازی
دەنگەواری گێژان بە و بەھرە و دەنگی
ئافەرەتی کورد بە ھەموو دنیا بناسی.

بۆ ئەم ژمارە لە بابەتی ھەلسەنگاندنی کارە هونەرییەکان
بەباشمان زانی خانسە هونەرمەند لەیلا فەریقی بخەینە
تەرازووی ھەلسەنگاندنی کەسانێک کە شارەزان لە بواری
گۆرانی و موزیک و بەشیکە تەمەنی خۆیان لەم بواردە
بەسەربردووە، یێتە بەو پەڕی ئازادییەو راو بۆچوون و
توانییتمان لەم رووێ خۆمان دەخەینە روو، ھیوادارین
ئەو هونەرمەندە بکەین کە ھەلسەنگاندنی بۆ دەکەین.

تىقى ئەۋەدى سەلماند كە ھونەرمەندىكى بەتوانايە. ئەو كارانەى كە لەئەۋرۇپا ئەنجامى دا لەسىدى يەكەم و دوۋەم ئاستى بەرزى خۇى سەلماند و لەم دوو ئەلبومە لەقۇناغى دوۋەم گەراپەۋە كوردستان و ئەلبومى سىيەمى ئەنجامدا زۇر قسە لەسەر ئەلبومى سىيەمى ناكەم، چونكە خەلك زۇر قسەى لەسەر كوردو، بەلام دەتوانم بلېم لەدوۋ بەرھەمى يەكەم و دوۋەم زياتر سەركەوتنى بەدەست ھېنا، لەبەرھەمى دوۋەمى ھەوت تراك ھى من بوو. ئىستاش نازام بەرنامەى چىيە، بەلام ھىوادارم لە كارەكانى سەركەوتوۋىت، ماۋەيەكە يىدەنگە نازام ھۇكارەكەى چىيە، ھىوادارم بەزوتترين كات دەست بەكارەكانى خۇى بكتەۋە».

بەم دوايىانە تىكستەكانى زياتر لەقسەى ئاسايى رۇژانە دەچىت

تىكستىنوس و شاعىر رىدار سايبىر دەلىت «بەراى من يەكەنكە لەو ھونەرمەندانەى كە تۋانى لەماۋىيەكى كەمدا ھونەرىكى جوان پىشكەش بكت، يەكەنكە لەو ھونەرمەندانەى كەخاۋەن دەنگىكى بەرزە، ئەو دەتوانىت لەقولايى دەنگىيەۋە ھەستى شاعىرانە دەربىرپت. بۇيە ھەمىشە بەھەلچۈنەۋە گۇرانى دەلىت كە ھىورىش دەيتتەۋە ھەموو ھەستەكانى خۇشمان ھىور دەكتەۋە، يەكەنكە لەو ھونەرمەندانەى بەھەلچۈن و دامركانەۋە گۇرانى دەلىت، ئەمەش يەكەنكە لەسەفەتە باشەكانى ھونەرمەند، چونكە خاۋەن دەنگىكى خاۋ و بىزار كەر نىيە، بەلام ھەندىك جار زىاد لەپىۋىست دەنگى خۇى بەرز دەكتەۋە، بەلام لەگەل ئەو ھەلچۈن و داچۈنەى دەنگى چىزىكى خۇشمان پىدەبەخىشەت، چونكە دەنگى سروسى خۇيەتى. پىۋىستە سايكۇلۇزى شاعىرى خۇى ئاۋىتەى يەكتر بكت، بۇئەۋەى جوانتر ئەداكە پىشكەش بكتن. ماۋەيەك تىكستەكانى ھەلپىدەبىزارد پىر ماناۋ بەچىز بوون، بەلام بەم دوايىانە تىكستەكانى زياتر لەقسەى ئاسايى رۇژانە دەچىت. لەكلىپەكانى نىمايشىكى جوان دەكتن كە تەعبىر لەگۇرانىيەكە دەكات و ھالەتى تىكستەكە نىشان دەدات، بەلام پىۋىستە لەكاتى كلىپەكانى راى و خۇى شاعىرەكەى لەگەل دەرھىنەرەكە يەك بىت بۇئەۋەى زياتر سەركەوتوۋىت، چونكە كلىپ نىمايشكردنى دەقە شىعەرەكەپە.

خۇزگە لەيلا فەرىقى لەسەر ستايەلە كۆنەكەى خۇى ماپايەۋە

بۇزار دىلانى ھونەرمەند لە ھەلسەنگاندنى تايىبەتى خۇيدا دەربارەى لەيلا فەرىقى دەلىق «من لەسەرەتاي دەست پىكردن بەكارى ھونەرى كارم لەگەلى كوردو، لەيلا فەرىقى يەكەنكە لەو ھونەرمەندە سەركەوتوۋانەى كە بەدەنگى خۇى گۇرانى دەلىت، ئەمە زۇر گرنگە، بەلام خۇزگە لەيلا فەرىقى لەسەر ستايەلە كۆنەكەى خۇى ماپايەۋە، چونكە ستايلىكى كوردانەى بەكاردەھىنا خۇى دەنگىكى كوردانەى ھەيە با مېوزىك و ئاۋازەكانى پىشكەوتوتور كىرەبا نەك ئاۋازى توركى و عەرەبى بەكارھىناۋا. من خۇم يەكەنكە لەو كەسانەى كەدەنگى لەيلا فەرىقىم زۇر بەلاۋە خۇشە.

بەشەك لەكارەكانى مولكى كوردانەى پىۋە ديار بوو

خانمە ھونەرمەندى خاۋەن ئەزمون و شارەزا لە گۇرانى شەھىن تالەبانى دەربارەى كارەكانى لەيلا فەرىقى دەلىت «لەيلا دەنگىكى زۇر خۇشى ھەيە، بەشەك لەكارەكانى زۇر جوان بوون، بەلام بەشەكى دورر بوو لەستايلى كوردى، ھەزم دەكرد ۋەك سەرەتا چۇن دەستى بەكارى ھونەرى كىرە ھەر لەسەر ئەم ستايەلە رۇيشتا، چونكە ئەوكات ستايلى كوردىانەى بەكار دەھىنا.

يەكەنكە لەو ئافرەتە سەركەوتوۋانەى تۋانى خۇى لەقەرەى مەقام بەدات

ھونەرمەند ھەلپەست سەلاخ شارەزا لەبۋارى گۇرانى و موزىك دەلىت «لەيلا يەكەنكە لەو ھونەرمەندە ئافرەتانەى تۋانىۋىتەى لەروۋى ئەداۋ بوۋى گۇرانى وتن رىچكەيەكى تايىبەت بەخۇى دابنىت و تۋانىۋىتەى زۇر بەسەركەوتوۋانە لەسەر ستايلى خۇى گۇرانى بلېت بەتايىبەت لەسەر شانۆ و ستۇدىۋ زۇر بەجۋانى ئەو مېلۇدى و ئاۋازانە دەلىت. ھەر ھونەرمەندىكىش نازادە بەچ شىۋەيەك گۇرانى دەلىت، بەلام بە بۇچۈنى من ئەو ستايلانەى لەسپاچەمانەۋە ھەرۋەھا زىندوم كەۋە كە بورھان موفتى كارى بۇ كىر، ئەمانە يەكەنك بوون لە ھەرە كارە سەركەوتوۋەكانى لەيلا. ھەرۋەھا ئەو ئافرەتە تۋانىۋىتەى زۇر سەركەوتوۋانە خۇى لەقەرەى مەقام بەدات، لەراستى لەكوردستان ئەم جۇرە ئافرەتەنە كەمن.

لەيلا تۋانى بەھۇى ئەلبومى يەكەم و دوۋەم ئاستى بەرزى خۇى سەلماند

ھونەرمەند بورھان موفتى زادە شارەزا لەبۋارى ئاۋازدانانەۋە دەلىت «ھىچ گۇمانىك لەۋەدا نىيە لەيلا ھونەرمەندىكى بەتوانايە. لەيلا دوو قۇناغى ھونەرى تىپەركوردو، يەكەنكە لەسەرەتاي دەستپىكردنى كارە ھونەرىيەكانى بوو كە ھاتە ئەروپا، ئەو كات لەتەلەقۇيۇنە كوردىەكان بەتايىبەت لەمىدىا

